

Saloobin Ng Mga Mag-Aaral Sa Pag-Aaral Ng Asignaturang Filipino Kaugnay Sa Akademikong Performans Ng Mga Batsilyer Ng Sekondaryang Edukasyon Medyur Ng Filipino Sa Jose Rizal Memorial State University, Siocon Campus

Gracy Mae G. Cabello, MAFIL; Leo C. Naparota, PhD

Awtor

Faculty, Jose Rizal Memorial State University, Siocon Campus, Siocon, Zamboanga del Norte, Philippines

Dean, College of Arts and Sciences and School of Criminal Justice Education, Andres Bonifacio College, Inc., Dipolog City, Philippines

ABSTRAK : Ang pag-aaral na ito ay naglalayon na matukoy at masuri ang mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino at kung paano ito nakakaapekto sa akademikong performans ng mga mag-aaral sa batsilyer ng sekondaryang edukasyon medyur ng Filipino Sa Jose Rizal Memorial State University, Siocon Campus Panuruang Taon 2022-2023. Ang pag-aaral na ito ay nagpapatibay sa haypotesis na “Walang makabuluhang kaugnayan ang mga saloobin sa pag-aaral ng Filipino at mga akademikong performans”. Ito din ay gumamit ng kwantitatibong paraan, ang deskriptibong pagsisiyasat at deskriptibong korelasyonal. Mayroong isang daan at walong (108) respondente ang kasali sa pag-aaral na ito. Ang mga Weighted Mean, Standard Deviation, at Spearman Rank-Order Correlation Coefficient ang mga statistical tools na ginamit sa pag-aaral. Natuklasan na ang mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino sa aspeto ng kognitib ay nasa “palagi” na may grand mean na 4.49. Mula sa resulta, natuklasan na ang mga respondente na nasa aspetong pag-uugali ng saloobin sa pag-aaral ng Filipino ay may grand mean na 4.50 na may deskripsiyong “palagi” na nagpahiwatig ng positibong saloobin sa pag-aaral ng Filipino. Natuklasan na ang mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino sa aspeto ng emosyonal ay nasa “madalas” na may grand mean na 4.10 at nagpahiwatig ng positibong emosyonal na saloobin sa pag-aaral ng Filipino. Mula sa kabuuang resulta ng tatlong (3) indicator, natuklasan na may kabuuang mean na 4.34 at ang mga datos ay nagpapakita ng positibong pangkalahatang saloobin sa pag-aaral ng Filipino ng mga respondente.

MGA SUSING SALITA: *Saloobin sa Pag-uugali, Kognitib na Saloobin, Emosyonal na Saloobin, Akademikong Performans.*

I. INTRODUKSIYON

Sa makasaysayang pagtaguyod ng wikang Filipino, sinasabing isa itong nakababagot na asignatura (Capuno, 2019). Ang pahayag na ito ay isang reyalisasyon na nararapat bigyang pansin ng mga gurong nagtuturo sa Filipino at mga mag-aaral na nagpapakadalubhasa sa larang ng Filipino. Ang kawalan ng buhay sa pagtuturo ay nagdudulot ng pagkabagot ng mga mag-aaral. Sa halip na ikasiya nila ang pagkatuto at pagpasok sa paaralan, lalong tinatamad ang mga mag-aaral. Hindi naisaalang-alang ng guro ang interes at kawilihan ng mga mag-aaral. Maisali rin dito ang kawalan ng sapat na kaalaman sa paksa at kahandaan sa pagtuturo gamit ang wikang Filipino. Ang ganitong kalagayan ay nagdudulot lamang ng mababang marka sa performans ng mga mag-aaral. Pinatunayan ito sa pahayag ni Richards na binanggit ni Derama (2021), ang epektibong guro ay malikhain. Ang kanyang klase ay masigla, kawili-wili at laging may bagong gawain. Samakatuwid, ang mga gurong may kahandaan, mapamaraan at may malawak na kaalaman sa paksang itinuturo ay sadyang kasiyasiya. Sa ganitong kalagayan, ang mga mag-aaral ay magiging produktibo at may kawilihang matuto.

Mahalagang mabatid ng guro ang interes ng mga mag-aaral sa kursong pinapasukan, gaya na lamang sa pag-aaral ng Filipino. Maliban sa taglay na kaalaman ng bawat mag-aaral, mainam na masuri ang kabuuang pananaw sa pagtugon sa pag-aaral ng mga mag-aaral. Kaya naman, ang pag-alam sa saloobin ng mag-aaral ay itinuturing na isang mahalagang bahagi ng pag-aaral, upang masuri ang kabuuang kalagayan sa pagtuklas ng iba't ibang disiplina kaugnay sa pagpapakadalubhasa sa Filipino. Ang konsepto na ito ay sinusugan ni Dicang et al (2023),

na ang saloobin sa pag-aaral ng wikang Filipino ay mahalaga sa pag-unawa sa wika at maaaring maging sa pag-uugali, kognitib at emosyonal. Ang kulang na kasanayan ng mag-aaral sa kanyang sariling wika at ang panlipunang saloobin sa katutubong wika ng mag-aaral ay nakakaapekto sa kanyang akademikong performans (Yadav, 2014). Ang di magandang pag-uugali ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng wikang Filipino ay humahadlang sa kanila sa pagbuo ng mas mataas na antas ng pag-iisip at kritikal na mga kasanayan sa pag-iisip na kinakailangan upang maunawaan at maiparating ang mga nobelang abstrak na konsepto na itinuturo sa silid-aralan, na humahantong sa mababang akademikong performans (Tana, 2021).

Sinusuportahan ng kasalukuyang kalipunan ng panitikan na ang mga pag-aaral sa pangkalahatan ay nagtataglay ng iba't ibang mga saloobin sa mga wika, ang mga saloobin sa wika ay nakatutulong sa mga resulta ng pag-aaral, at ang kapaligirang pangwika ay isang mahalagang pagsasaalang-alang sa pananaliksik sa wika. Malaking impluwensya ang mga saloobin sa pag-aaral ng mga asignaturang Filipino (Cahapay, 2020). Malaki ang papel ng guro sa pagkatuto ng bawat mag-aaral sa Filipino, na nagsisilbing hamon sa mga guro na gawing makabuluhan ang propesyon. Ang pagiging pangalawang magulang ng mga guro ay mahalaga upang mas matutukan ang mga mag-aaral sa loob ng silid-aralan (Ariaso, 2020). Bukod dito, ipinahiwatig ni (Tus, 2020) na ang mga saloobin ay may malaking epekto sa akademikong performans. Samakatuwid, nakasaad na ang mga mag-aaral ay dapat magbasa nang higit pa upang mapahusay ang pagkatuto, na mahalaga para sa mga layuning pang-akademiko. Bukod dito, ang saloobin ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng Filipino ay isang mahalagang papel sa pagbabago ng lipunan sa pangkalahatan at ng pang-araw-araw na buhay ng mga mag-aaral (Capuno, 2019).

Naobserbahan ng mananaliksik na ang ibang mag-aaral na kumukuha ng medyor sa Filipino ay hindi lubusang gusto ang kinuhang kurso at ang iba naman ay napilitan lamang. Kung kaya gustong malaman ng mananaliksik kung may kaugnayan ba ang saloobin at akademikong performans ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng Filipino sa Jose Rizal Memorial State University, Siocon Campus, na kumukuha ng Batsilyer ng Sekondaryang Edukasyon Medyur ng Filipino, ay nangangailangan ng karagdagang pagsisiyasat.

II. PAGLALAHAD NG SULIRANIN

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong matukoy at masuri ang mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino at kung paano ito nakakaapekto sa akademikong performans ng mga mag-aaral sa Batsilyer ng Sekondaryang Edukasyon Medyur ng Filipino sa Jose Rizal Memorial State University-Siocon Campus Panuruang Taon: 2022-2023.

Sa partikular, hinahangad nitong masagot ang mga sumusunod na katanungan:

1. Ano ang antas ng saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng asignaturang Filipino kung susuriin ayon sa mga sumusunod:
 - 2.1 kognitib;
 - 2.3 pag-uugali; at
 - 2.4 emosyonal?
2. Ano ang antas ng akademikong performans ng mga respondente sa asignaturang Filipino?
3. Mayroon bang makabuluhang ugnayan ang antas ng mga saloobin sa pag-aaral ng asignaturang Filipino at mga akademikong performans?

III. KAUGNAYAN NA LITERATURA AT PAG-AARAL

Ang mga kaugnay na literatura na magpapatibay sa kasalukuyang pag-aaral. Kaugnay ng pagpapataas ng antas ng kaalaman at kamalayan, ang kabanatang ito ay naglalaman ng iba't ibang literatura, babasahin at ang iba pang mga pag-aaral na may kaugnayan sa kasalukuyang pag-aaral. Ganap na mapagtibay at makatotohanan ang pag-aaral tungkol sa gamit ng wikang Filipino kung mayroon nang nagawang batayan para mabigyan ng kapamigatan ang pag-aaral ng mananaliksik.

Saloobin sa Pag-aaral ng Filipino

Ang saloobin ay "isang relatibong nagtatagal na organisasyon ng mga paniniwala, damdamin, at mga ugali sa pag-uugali patungo sa mga bagay, grupo, kaganapan o simbolo sa lipunan." Ang istraktura ng mga saloobin ay maaaring ilarawan sa mga tuntunin ng tatlong bahagi: sangkap ng affective (nagsasangkot ng mga damdamin/emosyon ng isang tao tungkol sa isang bagay ng saloobin), bahagi ng pag-uugali (o conative) (ang paraan na naimpluwensyahan ng saloobin kung paano tayo kumikilos o kikilos), at isang bahaging nagbibigay-malay (nagsasangkot ng paniniwala/kaalaman ng isang tao tungkol sa isang bagay na saloobin) (Verešová & Mala, 2016). Ang pag-aaral sa saloobin ng mga mag-aaral sa Filipino ay nakakaapekto sa performans ng kanilang pag-aaral. Halimbawa, madalas sabihin ng mga mag-aaral na mahirap matuto ng Filipino. Kaya naman, nakikinig lamang sila kung kawili-wili o makabuluhan ang paksa (Ariaso, 2020). Nababagot ang mga mag-aaral sa pag-aaral ng asignaturang Filipino kung hindi matatas ang guro sa kanilang pagtuturo. Sinasabing ang isang guro na hindi gumagamit ng iba't ibang estratehiya ay nagiging sanhi ng pagkawala ng interes ng mga mag-aaral sa pag-aaral kung ang pokus ay sa wika at panitikan na sumasaklaw sa apat na makrong kasanayan tulad ng pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat (Belvez, 2012).

Kognitibong Pag-uugali

Ang kognitibong pag-uugali ay tumutukoy sa kakayahang ng utak ng tao na mag-imbak, magproseso, at kumuha ng impormasyon, kabilang ang atensyon, memorya, lohikal na pangangatwiran, at pagbabago ng pag-iisip (Shi & Qu, 2022). Naninindigan si Chen (2016), na ang kakayahang nagbibigay-malay ay may malaking epekto sa hinaharap na direksyon ng mga mag-aaral. Ang mga mag-aaral na may mataas na *cognitive attitude* ay mas malamang na pumasok sa pampublikong high school, at ang mga may mababang *cognitive attitude* ay nakikilahok lamang sa isang vocational school. Ang mga mag-aaral na may mataas na *cognitive* na saloobin ay maaaring makakuha ng mahahalagang impormasyon nang mas mabilis at tumpak at i-encode ito nang tumpak at mahusay sa kanilang memorya, na nagpapahintulot sa utak na maglabas ng mas praktikal na impormasyon at magresulta sa mataas na akademikong performans sa mga pagsusulit (Xu & Li, 2015). Sa kabaligtaran, sa mas mababang antas ng kakayahang nagbibigay-malay, ang ilang kaalaman ay mapapalampas sa panahon ng proseso ng kaalaman, na higit na makakabawas sa mabisang output ng impormasyon at hahantong sa mas mababang akademikong tagumpay (Miriam, Franzis, & Heinz, 2011).

Pag-uugali

Ang pag-uugali ay mahalaga sa mabisang pagtuturo. Ang pagtukoy sa gawi ay nakakatulong na gawing mas malamang na maging matagumpay ang proseso ng pag-aaral. Ang pag-uugali ay karaniwang isinasaalang-alang kung ano ang ginagawa ng isang tao. Kasama sa pag-uugali ang ginagawa ng tao na napapansin at nasusukat. Karaniwang tukuyin ang pag-uugali sa pamamagitan ng pagtukoy kung anong mga aksyon ang ipinakita ng tao o kung anong mga aksyon ang ipinasiya ng guro na dapat simulan ng indibidwal na ipakita. Karaniwang hindi natutukoy ang pag-uugali sa pamamagitan ng pag-uusap tungkol sa dahilan sa likod ng pag-uugali. Ang pag-uugali ay hindi tinukoy sa pamamagitan ng pagtukoy sa motibasyon, pag-iisip, o damdamin ng isang tao sa paggawa ng isang bagay (Bakana, 2022).

Emosyonal na Saloobin

Ang pag-aaral ay itinuturing na isang emosyonal na proseso. Karaniwan itong may ilang emosyonal na epekto (Anwar & Surarchith, 2015). Ang tagapagturo at ang mga mag-aaral ay nakikibahagi sa iba't ibang emosyonal na pagkilos at gumagawa ng isang hanay ng mga emosyonal na resulta. Ang mga saloobin ng mga mag-aaral ay maaaring makatulong na ipahayag kung ano ang nararamdaman ng mga mag-aaral tungkol sa mga bagay o pangyayari, kung gusto nila ito o hindi gusto (Ahmed et al., 2021). Karaniwang kinikilala na ang mga pananaw at saloobin ng mga indibidwal sa target na wika ay naiimpluwensyahan ng kanilang panloob na damdamin at emosyon habang sila ay natututo ng isang bagong wika (Anwar, 2017).

Akademik Performans

Ang akademikong performans ng isang mag-aaral ay ang kanyang kakayahang mag-aral at matandaan ang mga katotohanan at ipahayag ang kanyang kaalaman sa pasalita o pasulat na anyo, kahit na sa ilalim ng mga kondisyon ng pagsusulit (Verešová & Mala, 2016). Ang antas kung saan naabot ng isang mag-aaral, guro, o institusyon ang kanilang maikli o pangmatagalang layunin sa edukasyon ay kilala bilang akademikong performans o tagumpay, at ito ay tinatasa sa pamamagitan ng patuloy na pagtatasa o pinagsama-samang grade point average (CGPA). (Tadese, Yeshaneh, at Mulu, 2022). Karamihan sa mga kolehiyo at unibersidad ay gumagamit ng grade point average, o GPA, bilang isang maginhawang sukatan ng buod ng akademikong performans. (Rashida & Asghar, 2016). Ang pagsukat ng akademikong performans ng mag-aaral ay nakakuha ng maraming atensyon sa nakaraan; ito ay isang mahirap na lugar ng akademikong literatura, at ang performans ng mga mag-aaral sa agham ay naapektuhan ng panlipunan, sikolohikal, pang-ekonomiya, kapaligiran, at personal na mga kadahilanan. (Khan, Nabi, Khojah, & Tahir, 2020).

IV. METODOLOHIYA

Pamamaraang Ginamit

Sa pag-aaral na ito, isinagawa ang isang survey at descriptive-correlational na pamamaraan ng pananaliksik. Ang pamamaraan ng sarbey ay ginamit dahil ang pananaliksik ay nangalap ng mga datos sa pamamagitan ng talatanungan tungkol sa mga mag-aaral ng mga saloobin sa pagkatuto ng Filipino at akademikong performans. Tinukoy ni Creswell at Guetterman (2019), ang isang survey bilang isang paraan ng pananaliksik na ginagamit para sa pagkolekta ng datos mula sa isang paunang natukoy na pangkat ng mga respondente upang makakuha ng impormasyon at mga kabatiran sa iba't ibang paksa ng interes. Sa kabilang banda, ang *correlational research* ay isang uri ng *non-experimental* na paraan ng pananaliksik kung saan ang isang mananaliksik ay sumusukat ng mga baryabol, naiintindihan, at tinatasa ang istatistikal na relasyon sa pagitan ng mga ito nang walang impluwensya mula sa anumang *extraneous variable* (Roslavtsera, 2019). Isang *correlational analysis* ang isinagawa upang matukoy ang makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng mga saloobin sa pag-aaral ng Filipino at akademikong performans.

Mga Respondente ng Pananaliksik

Ang mga respondente sa pag-aaral ay isang kumpletong bilang ng isang daan at walong (108) mag-aaral sa Batsilyer ng Sekondaryang Edukasyon Medyur ng Filipino ng Jose Rizal Memorial State University, Siocon Campus noong taong panuruan 2022-2023. Ipinapakita sa talahanayan 1 sa ibaba ang distribusyon ng mga respondente ayon sa antas ng taon.

Instrumentong Gagamitin sa Pag-aaral

Ang talatanungan na ginamit sa pag-aaral ay binubuo ng dalawang bahagi; 1) Attitudes Towards Learning Filipino Scale (ATLFS) na hinango mula kay Ahmed et al., 2021). ay binubuo ng sampung (10) aytem na nahahati sa tatlong indicator, katulad ng: Kognitib, Pag-uugali at Emosyunal; 2) Ang Akademikong Performans ay ang mga grado ng mga mag-aaral mula sa portal ng program chair.

Pangangalap ng mga Datos

Isang liham ng kahilingan na nilagdaan ng tagapayo, ay ipinadala sa tanggapan ng Dekano, Graduate School, Andres Bonifacio College, Inc., Dipolog City, na humihiling ng pag-apruba upang ipamumudmod ang instrumento ng pag-aaral. Ang liham ng mananaliksik at ang liham ng pag-eendorso ng Dekano ay ipinadala sa Tanggapan ng Campus Director ng Jose Rizal Memorial State University-Siocon Campus. Sumunod, ang liham ng pag-eendorso ay ipinasa sa Komite ng Pananaliksik at Etika na humiling ng clearance sa etika upang aprubahan ang instrumento ng pag-aaral upang ipamumudmod. Sa wakas, ang Ethics Clearance ay ipinadala sa Dean ng departamento, humihingi ng pahintulot na pangasiwaan.

entong Gagamitin sa Pag-aaral

Estatistikang Ginamit

Ang mga sumusunod ay mga tool sa istatistika na ginamit sa tritment at pagsusuri ng mga datos; Weighted Mean; Standard Deviation; at Spearman Rank-Order Correlation Coefficient (Spearman rho). Upang matukoy ang pinakamababa at ang pinakamtaas ng 5-point Likert type scale, ito ay ginagamit upang bigyan kahulugan ang mga tugon ng mga respondente.

Saloobin sa Pag-aaral ng Filipino

Bigat	Saklaw	Interpretasyon
5	4.21-5.00	Sa lahat ng oras
4	3.41-4.20	Kadalasan
3	2.61-3.40	Madalas
2	1.81-2.60	Madalang
1	1.00-1.80	Walang kaukulang grado

Akademikong Performans ng mga Mag-aaral

Marka	Katumbas	Deskripsyon
1.0	99-100	Napakahusay
1.1-1.3	93-98	Lubos na Mahusay
1.4-1.6	89-92	Mahusay
1.7-2.5	85-88	Hindi Gaanong Mahusay
2.6-3.0	75-84	Kondisyunal
3.1-5.0	74 below	Hindi Mahusay

Sanggunian: Jose Rizal Memorial State University grading system.

Batayang Teorya

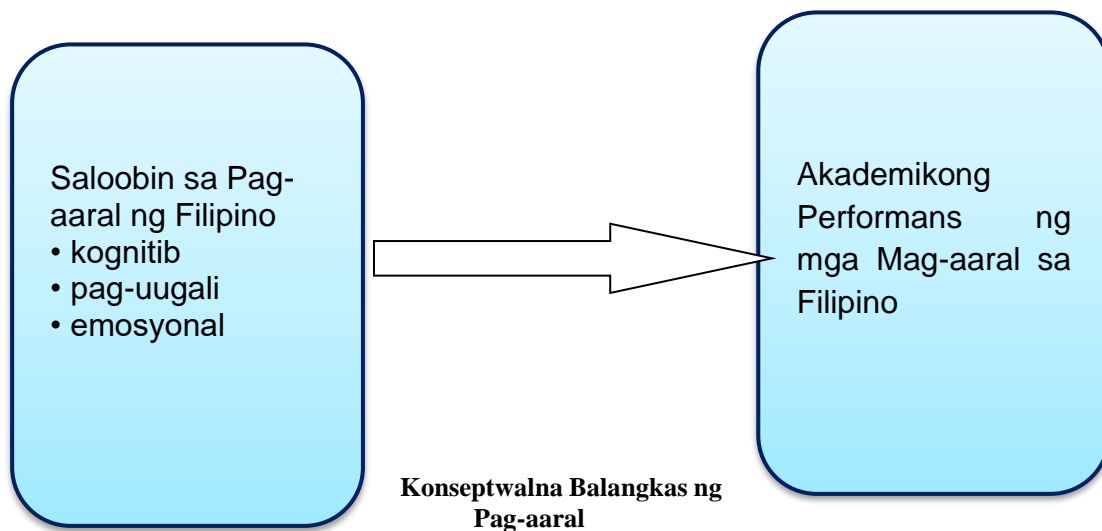
Ang pag-aaral na ito ay nakaangkla sa Mentalist Theory ni (McKenzie, 2010) na tinitingnan ang mental na kapasidad ng mga sangkot sa pag-aaral kabilang na ang kanilang saloobin sa partikular na usapin. Isa na rito ang saloobin bilang isang panloob na estado ng kahandaan na hindi direktang maobserbahan ngunit masusukat sa pamamagitan ng pagsisiyasat ng sarili, na siyang batayan ng pag-asa ng mananaliksik sa ulat ng mga respondente ng kanilang pananaw. Tinatalakay ng Teorya ang isang tripartite na modelo ng pagbuo ng saloobin - ang mga bahagi ng kognitib, pag-uugali, at emosyonal. Ipinapalagay ng Teoryang ito na ang saloobin ay nagsasangkot ng isang bahagi na nagbibigay-malay, isang emosyonal na tugon, at isang predisposisyon sa pag-uugali. Una, ang affective na bahagi ng saloobin, gaya ng iniuugnay ng Teorya, ay nagsasaalang-alang ng emosyonal na tugon patungo sa attitudinal object, sa kaso ng pag-aaral, na patungo sa Filipino, na maaaring maging berbal o di-berbal. Ang berbal affective responses ay mga emosyon mula sa pagpapahalaga at pagkasuklam hanggang sa galit. Bilang mga pagpapahayag ng damdamin patungo sa bagay na pang-attitudinal, ang mga pandiwang tugon ay mas madaling matukoy kumpara sa mga di-berbal na tugon. Kasama sa ganitong uri ng pagtugon ang mga madaling matukoy na reaksyon ng katawan gaya ng hindi limitado sa pagsimangot, pagngiti, at ngiti.

Batayang Konseptwal

Ang konseptwal na balangkas ay ipinakita at naglalarawan sa proseso at daloy ng pag-aaral. Ang unang kahon na makikita sa kaliwang bahagi ay ang malayang baryabol na nagsasaad ng Saloobin sa Pag-aaral ng Filipino ayon sa kognitib, pag-uugali at emosyonal na aspeto. Ang kahon sa kaliwang bahagi ay ang di-malayang baryabol ng akademikong performans ng mga Mag-aaral sa Filipino.

MALAYANG BARYABOL

DI-MALAYANG BARYABOL

V. RESULTA AT INTERPRETASYON

Ang bahaging ito ay naglalaman ng mga resulta at interpretasyon sa isinagawang pag-aaral. Ito ay nakabase sa mga nakalap na datos tungkol sa mga salik na nakaapekto sa pagkatuto. Inilahad din ang mga marka, salik, at makabuluhang ugnayan ng salik sa grado sa bawat talahanayan.

Talahanayan 1 Saloobin ng mga Respondente sa Pag-aaral ng Filipino sa Aspetong Kognitib

Mga Deskriptor	AWV	SD	Interpretasyon
1. Tinuturuan ako ng aking guro kung paano sumulat ng istandard Filipino	4.62	0.559	Sa lahat ng oras
2. Isinasali kami ng aming guro sa mga diyalogo para sa pagsasanay ng mga kasanayan sa pagsasalita	4.54	0.754	Sa lahat ng oras
3. Mas gusto kong tinuturuan lang ako gamit ang wikang Filipino	4.32	0.771	Sa lahat ng oras
Mean & SD	4.49	0.554	Sa lahat ng oras

AWV-Average Weighted Value, SD-Standard Deviation

Ang mga datos na ipinakita sa Talahanayan 1 ay nagbibigay ng impormasyon tungkol sa mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino ayon sa kognitib. Kasama sa talahanayan ang ilang mga deskriptor, ang kanilang katumbas na average weighted value (AWV), standard deviation (SD), at isang maikling paglalarawan para sa bawat descriptor. Bukod pa rito, ipinapakita ng talahanayan ang pangkalahatang mean at standard deviation para sa lahat ng pinagsama-samang descriptor. "Tinuturuan ako ng aking guro kung paano sumulat ng istandard Filipino" ay nakatanggap ng average na weighted value (AWV) na 4.62 na may standard deviation (SD) na 0.559. Iminumungkahi ng deskriptor na ito na karaniwang nakikita ng mga respondente na epektibo ang kanilang mga guro sa pagtuturo sa kanila kung paano sumulat ng istandard Filipino. Ang aytem na "isinasali kami ng aming guro sa mga diyalogo para sa pagsasanay ng mga kasanayan sa pagsasalita" ay nakatanggap ng AWV na 4.54 na may SD na 0.754. Ang deskriptor na ito ay nagpapahiwatig na ang mga respondente sa pangkalahatan ay naniniwala na ang kanilang mga guro ay nagbibigay ng mga pagkakataon para sa diyalogo upang magsanay ng mga kasanayan sa pagsasalita ng Filipino. "Mas gusto kong tinuturuan lang ako gamit ang wikang Filipino" ang nakatanggap ng AWV na 4.32 na may SD na 0.771. Iminumungkahi ng deskriptor na ito na ang mga respondente sa pangkalahatan ay nagpapahayag ng isang kagustuhan na ituro ng eksklusibo ang wikang Filipino. Ang mean at standard deviation para sa lahat ng mga descriptor na pinagsama ay 4.49 at 0.554, ayon sa pagkakabanggit. Ito ay nagpapahiwatig ng isang pangkalahatang positibong saloobin sa pag-aaral ng Filipino sa mga aspeto ng kognitibo sa mga respondente. Bukod dito, batay sa mga datos na ipinakita sa Talahanayan 5, ang mga respondente sa pangkalahatan ay nagpapahiwatig na ang kanilang mga guro ay epektibo ang pagtuturo sa kanila kung paano sumulat ng istandard Filipino at pagsali sa kanila sa mga diyalogo para sa pagsasanay ng mga kasanayan sa pagsasalita. Nagpapahayag din sila ng kagustuhan na ituro nang eksklusibo ang Filipino. Sa pangkalahatan, mula sa mga natuklasan, ang mga guro ay matagumpay sa pagtuturo nang kanilang mga mag-aaral dahil sa lahat ng oras sila ay natuturuan. Samakatuwid ang datos na ito ay nagsasaad ng positibong saloobin sa pag-aaral ng Filipino na nakaapekto sa kanilang akademikong performans.

Ang mga natuklasan ay pinagtibay ni Almario (2016) na ang pinapangarap ng sinumang gurong manunulat o manunulat na guro ay pukawin ang kawilihan ng mga bumabasa, daan upang makabuo ng isang makabuluhang pormal na sulatin sa hinaharap, katulad din ng pagtuturo sa mekanismo sa pagsulat gamit ang wikang Filipino. Sa pamamagitan ng pagbabasa ay maaaring taglayin ng mga mag-aaral ang angking kagalingan ng kanyang guro sa pagsusulat at may posibilidad na maging isang magaling na manunulat. Kaya naman, kailangang turuan ang mga mag-aaral upang ganap na maging mahuhusay na manunulat. Mula sa resulta ng pag-aaral, hindi nabibigo ang mga guro sa kanilang tungkulin sa pagtuturo dahil kita mismo sa mga natuklasan na "sa lahat ng oras sila ay natuturuan" sa paggamit ng wikang Filipino sa pagbuo ng anumang pormal na sulatin. Nararapat lamang ang tinahak na karera ng mga respondente na BSED-Filipino sapagkat kakikitaan ito ng kadalubhasaan sa paggamit ng wikang Filipino.

Talahanayan 2. Saloobin ng mga Respondente sa Pag-aaral ng Filipino ayon sa Aspetong Pag-uugali

Mga Deskriptor	AWV	SD	Interpretation
1. Mas gusto kong matuto ng Filipino upang magampanan ang aking mga gawain nang mas mahusay	4.69	0.571	Sa lahat ng oras
2. Mas gusto ko ang wikang Filipino kaysa sa ibang wika	4.44	0.601	Sa lahat ng oras
3. Mas gusto ko ang asignaturang Filipino kaysa sa ibang asignatura	4.36	0.648	Sa lahat ng oras
Mean & SD	4.50	0.464	Sa lahat ng oras

AWV-Average Weighted Value, SD-Standard Deviation

Ang mga datos na ipinakita sa Talahanayan 2 ay nagbibigay ng impormasyon tungkol sa mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino ayon sa pag-uugali. Kasama sa talahanayan ang ilang mga deskriptor, ang kanilang katumbas na average weighted value (AWV), standard deviation (SD), at isang maikling paglalarawan para sa bawat deskriptor. Bukod pa rito, ipinapakita sa talahanayan ang pangkalahatang mean at standard deviation para sa lahat ng pinagsama-samang deskriptor. Ang aytem na "Mas gusto kong matuto ng Filipino upang magampanan ang aking mga gawain nang mas mahusay" ay nakatanggap ng average weighted value (AWV) na 4.69 na may standard deviation (SD) na 0.571. Isinasaad ng deskriptor na ito na ang mga respondente sa pangkalahatan ay naniniwala na ang pag-aaral ng Filipino ay nakatutulong sa kanila na maisagawa ang kanilang mga gawain nang mas mahusay. "Mas gusto ko ang wikang Filipino kaysa sa iba pang wika" ay nakatanggap ng AWV na 4.44 na may SD na 0.601. Ang deskriptor na ito ay nagsasaad na ang mga respondente sa pangkalahatan ay nagpapahayag ng kanilang kagustuhan para sa wikang Filipino kaysa sa iba pang mga wika. "Mas gusto ko ang asignaturang Filipino kaysa sa ibang asignatura " ay nakatanggap ng AWV na 4.36 na may SD na 0.648. Isinasaad ng deskriptor na ito na ang mga respondente ay karaniwang may kagustuhan sa asignaturang Filipino kumpara sa ibang mga asignatura. Ang mean at standard deviation para sa lahat ng mga deskriptor na

pinagsama ay 4.50 at 0.464, ayon sa pagkakabanggit. Ito ay nagpapahiwatig ng pangkalahatang positibong pag-uugali sa pag-aaral ng Filipino ng mga respondente. Bukod dito, batay sa mga datos na ipinakita sa Talahanayan 6, ang mga respondente sa pangkalahatan ay naniniwala na ang pag-aaral ng Filipino ay nakatutulong sa kanila sa pagsasagawa ng mga gawain nang mas mahusay. Nagpapahayag din sila ng kagustuhan sa wikang Filipino kaysa sa ibang wika at may kagustuhan sila sa asignaturang Filipino kumpara sa ibang asignatura. Sa pangkalahatan, ang datos ay nagpapahiwatig ng positibong pag-uugali sa pag-aaral ng Filipino.

Ang kinalabasan ng pag-aaral ay mariing sinuportahan batay sa tuklas ni Villafuerte (2000), na may pamagat na "Ang Gurong Manunulat/Ang Manunulat na Guro: Dukal ng Pagkamalikhain at Sosyo-Politikal sa Bansa". Lumalabas na ang isang gurong manunulat ay walang araw na hindi siya nagsusulat. Mula sa banghay-aralin na kanyang inihahanda araw-araw hanggang sa pagtatakda ng gawaing bahay sa kanyang mga mag-aaral, siya ay gurong hindi makawala sa proseso ng pagsulat. Batay sa tradisyonal na pamamaraan, ang guro ay nagsisilbing tagabasa lamang ng mga isinusulat ng kanyang mga mag-aaral. Katuwang ng mga mag-aaral ang kanilang guro sa pagpili ng paksa, nilalaman, wika at antas ng pormalidad sa pagsulat. Bagama't masasabing salat sa paglalahad ang mga mag-aaral, mayroon namang kongkreto at detalyadong prosesong ituturo ng guro ukol sa pagsulat na kung saan magiging pundasyon ito sa pagpapahusay ng anumang komposisyon.

Talahanayan 3. Saloobin ng mga Respondente sa Pag-aaral ng Filipino Ayon sa Aspetong Emosyonal

Mga Deskriptor	AWV	SD	Interpretasyon
1. Pinagbubuti ko ang aking mga kasanayan sa pagbabasa sa pamamagitan ng pagbabasa ng mga pahayagan o magasin sa Filipino	4.09	0.849	Kadalasan
2. Pinagbubuti ko ang aking kakayahan sa Filipino sa pamamagitan ng panood ng mga pelikula o seryeng Filipino	4.35	0.765	Sa lahat ng oras
3. Pinagbubuti ko ang aking kakayahan sa pakikinig sa pamamagitan ng pakikinig sa radyo gamit ang wikang Filipino	4.03	0.870	Kadalasan
4. Kabisado ko ang mga salitang Filipino	3.93	0.607	Kadalasan
Kabuuang Mean & SD	4.10	0.531	Kadalasan

AWV-Average Weighted Value, SD-Standard Deviation

Ang mga datos na ipinakita sa Talahanayan 3 ay nagbibigay ng impormasyon tungkol sa mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino ayon aspetong emosyonal na saloobin. Kasama sa talahanayan ang ilang mga descriptor, ang kanilang katumbas na average weighted value (AWV), standard deviation (SD), at isang maikling paglalarawan para sa bawat descriptor. Bukod pa rito, ipinapakita ng talahanayan ang pangkalahatang mean at standard deviation para sa lahat ng pinagsama-samang deskriptor. Ang aytem na " pinagbubuti ko ang aking mga kasanayan sa pagbabasa sa pamamagitan ng pagbabasa ng mga pahayagan o magasin sa Ingles " nakatanggap ng average na weighted value (AWV) na 4.09 na may standard deviation (SD) na 0.849. Iminumungkahi ng deskriptor na ito na naniniwala ang mga respondente na ang pagbabasa ng mga pahayagan o magasin sa Filipino ay nakatutulong sa kanila na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pagbasa sa Filipino. " Pinagbubuti ko ang aking kakayahan sa Filipino sa pamamagitan ng panood ng mga pelikula o seryeng Filipino " ay nakatanggap ng AWV na 4.35 na may SD na 0.765. Ipinahiwatig ng deskriptor na ito na naniniwala ang mga respondente na ang panood ng mga pelikula o seryeng Filipino ay nakatutulong sa pagpapabuti ng kanilang mga kasanayan sa wikang Filipino. " Pinagbubuti ko ang aking kakayahan sa pakikinig sa pamamagitan ng pakikinig sa radyo gamit ang wikang Filipino" nakatanggap ng AWV na 4.03 na may SD na 0.870. Ipinahiwatig ng deskriptor na ito na naniniwala ang mga respondente na ang pakikinig sa Filipino na radyo ay nakatutulong sa kanila na mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa pakikinig sa programang Filipino. Nakatanggap ang " Kabisado ko ang mga salitang Filipino " ng AWV na 3.93 na may SD na 0.607. Ang deskriptor na ito ay nagpapahiwatig na ang mga respondente ay karaniwang naniniwala na sila ay may kakayahang magsaulo ng mga salitang Filipino. Ang mean at standard deviation para sa lahat ng mga descriptor na pinagsama ay 4.10 at 0.531, ayon sa pagkakabanggit. Ito ay nagpapahiwatig ng pangkalahatang positibong emosyonal na saloobin sa pag-aaral ng Filipino sa mga respondente. Bukod dito, batay sa mga datos na ipinakita sa Talahanayan 7, naniniwala ang mga respondente na ang pagsali sa mga aktibidad tulad ng pagbabasa ng mga pahayagan o magasin sa Filipino, panood ng mga pelikula o seryeng Filipino, at pakikinig sa radyong Filipino ay nakatutulong sa kanilang pagpapabuti sa pagbabasa, kasanayan sa wikang Filipino, at pakikinig. Karaniwan din silang nagpapahayag ng tiwala sa kanilang kakayahan sa pagsasaulo ng mga salitang Filipino. Sa pangkalahatan, ang datos ay nagpapahiwatig ng positibong emosyonal na saloobin sa pag-aaral ng Filipino.

Ang natuklasan ay sinuportahan sa pag-aaral ni Pepania et al. (2019) na ang epekto ng depresyon sa pag-aaral ayon sa aspektong emosyonal ay nakakuha ng average weighted mean na 3.75 sa deskripsiyong sumang-ayon na nangangahulugang nararanasan nila ng depresyon sa emosyong kanilang nararamadaman lalo na sa panahon ng pandemya. Lahat ng mga mag-aaral ay lubos na nahihirapan sa kasalukuyan nilang kalagayan kaya ito ang pangunahing dahilan sa kanilang depresyon lalo na sa kanilang emosyon.

Talahanayan 4. Buod ng Saloobin ng mga Respondente sa Pag-aaral ng Filipino

Indicator	Mean	SD	Interpretasyon
Kognitib	4.49	0.554	Sa lahat ng oras
Pag-uugali	4.50	0.464	Sa lahat ng oras
Emosyonal	4.10	0.531	Kadalasan
Kabuuang Mean & SD	4.34	0.401	Sa lahat ng oras

SD-Standard Deviation

Ang datos na ipinakita sa Talahanayan 4 ay nagbibigay ng buod ng mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino sa iba't ibang indicator. Kasama sa talahanayan ang mean, standard deviation (SD), isang maikling paglalarawan para sa bawat indicator, at ang pangkalahatang mean at standard deviation para sa lahat ng mga indicator na pinagsama. Kognitibong Saloobin: Ang ibig sabihin ng Kognitibong Saloobin ay 4.49 na may standard deviation na 0.554. Ito ay nagsasaad ng positibong pag-iisip sa pag-aaral ng Filipino sa mga respondente. Nakikita nila na epektibo ang kanilang mga guro sa pagtuturo ng istandard Filipino, nakikibahagi sa mga diyalogo para sa pagsasanay sa pagsasalita, at nagpapahayag ng kagustuhan na ituro ang Filipino. Saloobin sa Pag-uugali: Ang ibig sabihin para sa saloobin sa pag-uugali ay 4.50 na may karaniwang paglihis na 0.464. Nagmumungkahi ito ng positibong ugali sa pag-aaral ng Filipino sa mga respondente. Naniniwala sila na ang pag-aaral ng Filipino ay nakatutulong sa kanila sa pagsasagawa ng mga gawain nang mas mahusay, mas pinipili ang wikang Filipino kaysa sa ibang mga wika, at may kagustuhan sa asignaturang Filipino kumpara sa ibang mga asignatura. Emosyonal na Saloobin: Ang ibig sabihin para sa emosyonal na saloobin ay 4.10 na may karaniwang paglihis na 0.531. Ito ay nagpapahiwatig ng pangkalahatang positibong emosyonal na saloobin sa pag-aaral ng Filipino. Naniniwala ang mga respondente na ang pagsali sa mga aktibidad tulad ng pagbabasa ng mga pahayagan o magasin sa Filipino, panood ng mga pelikula o serye ng Filipino, at pakikinig sa radyong Filipino ay nakakatulong sa kanilang pagpapabuti sa pagbabasa, wika, at kasanayan sa pakikinig. Nagpapahayag din sila ng tiwala sa kanilang kakayahan sa pagsasaulo ng mga salitang Filipino. Dagdag pa, kapag isinasaalang-alang ang lahat ng mga indicator, ang pinagsamang ibig sabihin ay 4.34 na may karaniwang paglihis na 0.401. Ito ay nagpapahiwatig ng pangkalahatang positibong saloobin sa pag-aaral ng Filipino sa mga respondente. Higit pa rito, ang mga datos sa Talahanayan 8 ay nagpapahiwatig ng mga positibong saloobin sa pag-aaral ng Filipino sa mga aspetong kognitib, pag-uugali, at emosyonal. Nakikita ng mga respondente ang kanilang mga guro bilang epektibo, nagpapahayag ng mga kagustuhan sa pag-aaral ng Filipino, at naniniwala sa mga benepisyo ng iba't ibang aktibidad upang mapabuti ang kanilang mga kasanayan sa wika. Bukod dito, ang mga datos ay nagpapakita ng positibong pangkalahatang saloobin sa pag-aaral ng Filipino sa mga respondente.

Ang kasalukuyang natuklasan ay sinusupportahan ni Dicang et.al (2023), na nagsasaad na ang mga respondente ay may positibong saloobin sa lahat ng dimensyon, na ang emosyonal na dimensyon ay may pinakamataas na mean na marka, na sinusundan ng cognitive at behavioral na dimensyon.

AKADEMIKONG PERFORMANS NG MGA RESPONDENTE

Talahanayan 5. Akademikong Performans ng mga Respondente

Scale	Range of Values	Frequency/Percent	Mean	SD	Paglalarawan
4	3.41 – 4.20	65(60.2%)	3.56		
3	2.61 – 3.40	38(35.2%)	3.56 (1.42)	0.585	Napakahusay
2	1.81 – 2.60	5(4.6%)			

Ang mga datos na ipinakita sa Talahanayan 5 ay nagbibigay ng impormasyon tungkol sa akademikong performans ng mga respondente. Kasama sa talahanayan ang iba't ibang mga sukat, ang saklaw ng mga halaga sa loob ng bawat sukat, ang frequency/porsiyento ng mga tumutugon na nasa loob ng bawat hanay, ang mean, standard deviation (SD), at isang kaukulang paglalarawan. Ayon sa talahanayan, mayroong tatlong sukat na ginamit upang masukat ang akademikong performans. Ang Iskala 4 ay kumakatawan sa isang saklaw ng mga halaga mula 3.41 hanggang 4.20. Sa hanay na ito, 65 na mga respondente, na nakakuha ng (60.2%) ng bahagdan,

ay nakaabot sa iskalang ito. Ang mean para sa iskalang ito ay 3.56 na may karaniwang deviation na 1.42. Ang kaukulang paglalarawan para sa sukat na ito ay "Napakahusay." Ang Iskala 3 ay kumakatawan sa isang hanay ng mga halaga mula 2.61 hanggang 3.40. Sa loob ng saklaw na ito, 38 respondente, na binubuo ng 35.2% ng bahagdan, ay nasa sukat na ito. Ang paglalarawan at mga istatistika (mean at standard deviation) para sa sukat na ito ay hindi ibinigay sa data. Ang Iskala 2 ay kumakatawan sa isang saklaw ng mga halaga mula 1.81 hanggang 2.60. Sa saklaw na ito, 5 respondente, na nagkakahalaga ng 4.6% ng kabuuan, ay nakaabot sa sukat na ito. Ang paglalarawan at mga istatistika (mean at standard deviation) para sa sukat na ito ay hindi ibinigay na data. Bukod dito, batay sa magagamit na data sa Talahanayan 9, ang karamihan ng mga respondente, 60.2%, ay nakamit ang napakahusay na performans sa akademiko na nasa saklaw ng mga halagang tinukoy sa Iskala 4. Gayunpaman, hindi ibinigay ang mga partikular na paglalarawan, paraan, at karaniwang deviation para sa Mga Iskala 3 at 2, na nagpapahirap sa paggawa ng mga konklusyon tungkol sa akademikong performans sa loob ng mga saklaw na iyon.

Ang natuklasan ay nagpapahiwatig na ang mga respondente ay may taglay na kahusayan sa performans ng pag-aaral sa asignaturang Filipino. Nangangahulugan lamang na ang mga guro na nagtuturo sa naturang kurso ay epektibong naisalin ang kanilang kahusayan sa pagtuturo sa kanilang mga mag-aaral. Nagampanan nang buong husay ang kanilang papel bilang tagapagpanday sa karunungan ng mga mag-aaral. Ang mga respondente naman ay nagpapakita ng kanilang pagiging responsableng mag-aaral dahil sa matataas na marka ang kanilang nakuha na nagpapahiwatig ng kanilang maayos na performans. Ang kasalukuyang natuklasan ay sinasang-ayon sa pag-aaral ni Lumantas (2023) na nagampanan ng mga mag-aaral ang kanilang papel bilang epektibong tagapaglinang sa asignaturang Filipino lalo na sa proseso ng kanilang pagbabasang may pag-unawa. Katulad ng kasalukuyang pag-aaral, kapwa ito nagpapakita ng pagiging epektibong mag-aaral sa pagganap ng kanilang tuntunin sa akademikong pagtataya.

Makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng mga saloobin sa pag-aaral ng Filipino at akademikong performans ng mga mag-aaral

Talahanayan 6. Pagsusuri ng kaugnayan sa pagitan ng mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino at Akademikong Performans

Variables		Akademikong Performans
Cognitive	Correlation Coefficient	-0.093
	Sig.(2-tailed)	0.336
	N	108
Behavioral Attitude	Correlation Coefficient	-0.085
	Sig.(2-tailed)	0.383
	N	108
Emotional Attitude	Correlation Coefficient	-0.009
	Sig.(2-tailed)	0.923
	N	108
Total Attitude	Correlation Coefficient	-0.079
	Sig.(2-tailed)	0.419
	N	108

Note: Computed correlation coefficients are not significant at the 0.05 level.

Ang mga datos na ipinakita sa Talahanayan 6 ay nagpapakita ng pagsusuri sa kaugnayan ng mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino at ng kanilang akademikong performans. Kasama sa talahanayan ang mga baryabol, koepisyent na ugnayan, p-values (two-tailed), at ang bilang ng mga respondente (N) para sa bawat baryabol. Para sa baryabol na "Kognitibong Pag-uugali," ang koepisyent na ugnayan ay -0.093, at ang katumbas na p-value ay 0.336. Ang koepisyent na ugnayan ay sumusukat sa lakas at direksyon ng relasyon sa pagitan ng kognitibong pag-uugali at akademikong performans. Sa kasong ito, ang negatibong halaga ng koepisyent ng ugnayan ay nagmumungkahi ng mahinang negatibong relasyon, na nagpapahiwatig na habang tumataas ang pag-iisip ng pag-iisip, ang pagganap sa akademiko ay may posibilidad na bahagyang bumaba. Gayunpaman, ang p-value ng 0.336 ay mas malaki kaysa sa antas ng kahalagahan ng 0.05, na nagpapahiwatig na ang naobserbahang relasyon na ito ay hindi makabuluhan sa istatistika. Samakatuwid, walang matibay na ebidensiya na maghihinuha na may makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng kognitibong saloobin sa pag-aaral ng Filipino at akademikong performans. Katulad nito, para sa baryabol na "Pag-uugali," ang koepisyent na ugnayan ay -0.085, at ang p-value ay 0.383. Ang koepisyent ng ugnayan ay nagmumungkahi ng mahinang negatibong ugnayan sa pagitan ng pag-uugali at pagganap sa akademiko, ngunit ang p-value ay mas malaki kaysa sa 0.05, na nagpapahiwatig ng walang makabuluhang kaugnayan sa istatistika. Para sa baryabol na "Emosyonal na Saloobin," ang koepisyent ng ugnayan ay -0.009, at ang p-value ay 0.923. Ang koepisyent ng ugnayan ay malapit sa zero, na nagpapahiwatig ng napakahinang relasyon sa pagitan ng emosyonal na saloobin at pagganap sa akademiko. Bukod dito, ang p-value ay mas malaki kaysa sa 0.05, na nagpapahiwatig ng walang makabuluhang kaugnayan sa istatistika. Panghuli,

para sa baryabol na "Kabuuang Saloobin," ang koepisyent ng ugnayan ay -0.079 , at ang p-value ay 0.419 . Ang koepisyent ng ugnayan ay nagmumungkahi ng mahinang negatibong ugnayan sa pagitan ng kabuuang saloobin at pagganap sa akademiko, ngunit ang p-value ay mas malaki sa 0.05 , na nagpapahiwatig ng walang makabuluhang kaugnayan sa istatistika. Bukod dito, batay sa datos sa Talahanayan 14, walang makabuluhang kaugnayan sa istatistika sa pagitan ng mga saloobin ng mga respondente sa pag-aaral ng Filipino (kognitib, pag-uugali, emosyonal, at kabuuan na saloobin) at ang kanilang akademikong performans. Ang mga koepisyent ng ugnayan ay mahina at ang mga p-halaga ay mas malaki kaysa sa antas ng kahalagahan na 0.05 , na nagmumungkahi na ang anumang naobserbahang mga relasyon ay malamang dahil sa pagkakataon.

Ang kasalukuyang paghahanap ay sumasalungat sa Eshghinejad (2016), na nagpahiwatig na may makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng mga saloobin ng mga mag-aaral at akademikong pagganap. Sinabi pa niya na ang saloobin ay malapit na nauugnay sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Ang kasalukuyang natuklasan ay sumasalungat din sa pag-aaral nina Arda at Doylan (2017) na nagsasaad na ang mga saloobin ng mga mag-aaral ay nakakaapekto sa kanilang akademikong pagganap dahil "ang mga saloobin ay may epekto sa kung gaano sila nagiging interesado sa pag-aaral ng wika.

VI. DISKUSYON

Mula sa mga nailatag na mga natuklasan na kapwa nagpapakita ng positibong pagtugon sa kognitib, pag-uugali at emosyunal na aspeto, masasabi na ang mga respondente ay kakikitaan ng pagpupursige sa kanilang pag-aaral kahit pa man mayroong mga sagabal sa pagtamo ng kanilang karerang pinili. Ang kanilang pagtugon ay nagpapakita ng kanilang pagiging responsableng mag-aaral. Higit sa lahat, ang kanilang mga natutunan ay indikasyon lamang na ang mga guro na nagtuturo sa kanila ay nagsusumikap upang ang kanilang mga tinuturuan ay matututo at magiging isang magaling na mag-aaral. Ibig sabihin, nagampanan ng mga guro ang epektibong pagtuturo sa kanilang mga mag-aaral dahil hayagang natuklasan na ang mga respondente ay may natutunan buhat sa kanila.

VII. KONKLUSYON

Natuklasan din sa pag-aaral na ang kanilang akademikong performans sa asignaturang Filipino ay may deskripsyon na napakahusay. Samakatuwid, kahit pa man may ilang respondente na napipilitan sa pag-aaral ng Filipino, nangingibabaw pa rin ang pagnanasa ng mga respondente na matugunan ang anumang mga hamon at pananagutan bilang isang produktibong mag-aaral at bilang isang mamamayan ng bansa na may pagpapahalaga sa wikang Filipino. Matagumpay na nagampanan ng mga respondente ang mga aralin kahit pa man ang mga respondente ay nakakaranas ng kahirapan sa buhay. Subalit, hindi ito alintana sa pagkamit ng kanilang mataas na marka bunga sa kanilang akademikong performans.

VIII. REKOMENDASYON

Inirerekomenda ng mga mananaliksik na dadalo ang mga guro sa mga seminar-worksyap tungkol sa mga istratelihiya sa pagpapaunlad ng kakayahan sa pamamahala ng saloobin sa pagtuturo ng Filipino upang mas mahahasa nila ang kanilang mga mag-aaral sa larang ng akademikong performans. Kaugnay dito, nirerekomenda rin na magkaroon ng maayos na pasilidad sa loob ng paaralan upang mas maayos ang pagkatuto ng mga mag-aaral sa loob ng silid-aralan. Maaaring pagbasehan ang pananaliksik na ito para sa iba pang pananaliksik na maaaring makatulong upang solusyonan ang mga salik na nakakaapekto sa akademikong performans ng mga mag-aaral. Maaari ring pag-aralan pa ang ibang antas at iba pang mga asignatura maliban sa Filipino.

ACKNOWLEDGMENT

Lubos na nagpapasalamat ang mga awtor ng pag-aaral sa lahat ng mga indibiduwal na nagkaroon ng malaking ambag lalong-lalo na sa mga mag-aaral bilang mga kalahok sa pag-aaral maging ang mga tagasuri sa mga sulatin ng mga mag-aaral.

SANGGUNIAN

- [1] Ahmed, S. A., Othman, B. J., Gardi, B., Sabir, B. Y., Ismael, N. B., Hamza, P. A., & Anwar, G. (2021). Mga saloobin ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng Ingles sa rehiyon ng Kurdistan ng Iraq. *International Journal of English Literature and Social Sciences*, 6(3), 72–87.
- [2] Almario, Virgilio S. (2016) Binagong Edisyon sa Manwal sa Masinop na Pagsulat sa Komisyon ng wikang Filipino, Manila: Anvil Publishing, Inc.
- [3] Anwar, G., & Abd Zebari, B. (2015). The Relationship between Employee Engagement and Corporate Social Responsibility: A Case Study of Car Dealership in Erbil, Kurdistan. *International Journal of Social Sciences & Educational Studies*, 2(2), 45.
- [4] Anwar, G., & Shukur, I. (2015). The Impact of Service Quality Dimensions on Students' Satisfaction. . *International Journal of Social Sciences & Educational Studies*, 76.
- [5] Anwar, G., & Surarchith, N. K. (2015). Factors Affecting Shoppers' Behavior in Erbil, Kurdistan–Iraq. . *International Journal of Social Sciences & Educational Studies*, 1(4), 10.

- [6] Ariaso, R. N. (2020). Factors of learning in Filipino and students' secondary education performance in Eastern Visayas Philippines. *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology*, 17(6), 8212-8227. <https://archives.palarch.nl/index.php/jae/article/view/2243>
- [7] Bakana, E. (2022). Student Behaviour and Academic Performance. A Case Study. GRIN Verlag.
- [8] Belvez, M. P. (2012). The art of teaching science and math (Ang Sining at Agham ng Pagtuturo). Quezon City: . *Rex Bookstore Company*.
- [9] Cahapay, M. B. (2020). Attitudes toward mother tongue and academic performance: evidence from monolingual context in the Southern Philippines. *International Journal of Language Teaching and Education*, 4(1), 1-14.
- [10] Capuno, R. (2019). Attitude and academic performance of selected junior high school students in Filipino. *Ascendens Asia Journal of Multidisciplinary Research Abstracts*, 3(1).
- [11] Creswell, J. W., & Guetterman, T. C. (2019). Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research (6th ed.). Pearson.
- [12] Derama, Edgeen Mark (2021). Aha! Kabisaan ng Paggamit ng Laro Bilang Estratehiya sa Pagtuturo ng Filipino.
- [13] Dicang, J. A., & Molina, A. R. (2023). Mga hamon sa epektibong paggamit ng wikang Filipino sa pagsasalita: Isang pagsusuri sa mga mag-aaral ng Baitang 6. *Cognizance Journal*, 5(1), 1–15.
- [14] Eshghinejad, S. (2016). EFL students' attitudes toward learning English language: The case study of Kashan University students. *Cogent Education*, 3(1), 1236434. <https://doi.org/10.1080/2331186X.2016.1236434>
- [15] Khan, M. A., Nabi, M. K., Khojah, M., & Tahir, M. (2020). Students' perception towards e learning during COVID-19 pandemic in India. *An empirical study. Sustainability*, 13(1),.
- [16] Khan, S., & Abdullah, N. N. (2019). The effect of ATM service quality on customer's satisfaction and loyalty: an empirical analysis. . *RJOAS*, 5(89): DOI 10.18551/rjoas.2019-05.28.
- [17] Miriam, V., Franzis, P., & Heinz, H. (2011). Mental abilities and school achievement: A test of a mediation hypothesis. *Intelligence* 39, 357–369. doi: 10.1016/j.intell.2011.06.006.
- [18] Pepania, Carlo (2019) Epekto ng Depressyon ng mga Mag-aaral sa Jose Rizal Memorial State University Dipolog Campus
- [19] Rashida, T., & Asghar, H. M. (2016). Technology use, self-directed learning, student engagement and academic performance: Examining the interrelations. *Computers in Human Behavior*, 63, 604-612.
- [20] Refugio, C. N., Galleto, P. G., & Torres, R. (2019). Competence landscape of grade 9 mathematics teachers: Basis for an enhancement program. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 14(2), 241–256. <https://www.cjes.eu>
- [21] Roslavtceva, A. (2019). Analysis of the internal marketing tool: Case company: Lexus Europe (Bachelor's thesis). Lahti University of Applied Sciences. *Theseus Digital Repository* 22(1), 1-9.
- [22] Shi, Y., & Qu, S. (2022). Analysis of the effect of cognitive ability on academic achievement: Moderating role of self-monitoring. . *Frontiers in Psychology*, 13.
- [23] Tadese, M., Yeshaneh, A., & Mulu, G. B. (2022). Determinants of good academic performance among university students in Ethiopia: a cross-sectional study. . *BMC Medical Education*, 22(1), 1-9.
- [24] Tana, N. R. (2021). Factors influencing the level of Filipino language proficiency among secondary students. . *Interdisciplinary Journal of Applied and Basic Subjects*, 1(12), 1-12.
- [25] Tus, J. (2020). The influence of study attitudes and study habits on the academic performance of the students. *IJARW| ISSN (O)-2582-1008 October*, 2(4).
- [26] Verešová, M., & Mala, D. (2016). Attitude toward school and learning and academic achievement of adolescents. In *7th International Conference on Education and Educational Psychology, Published by Future Academy*.
- [27] Villafuerte, P. V. (2007). Ang gurong manunulat/ang manunulat na guro: Dukal ng pagkamalikhain at sosyo-pulitikal sa bansa. *The Normal Lights*, 1(1), 246–265.
- [28] Xu, F., & Li, C. H. (2015). The influence of junior middle school students' cognitive ability on academic achievement. *J. Psychol. Sci.* 1, 11–18. doi: 10.16719/j.cnki.1671-6981.2015.01.033.
- [29] Yadav, M. K. (2014). Role of mother tongue in second language learning. *International Journal of research*, 1(11), 572-582.